

Beantwoording schriftelijke vragen artikel 47 Reglement van Orde

Kenmerk van de vraag : 22-02
Datum indienen vraag : 24 januari 2022
Naam vraagsteller : Dhr. F. Hoekstra (GBA)
Portefeuillehouder : Mevr. P.M. Jonker
Ambtenaar : Dhr. H. van der Meer
Datum akkoord college : 15 maart 2022
Zaaknummer : **Z2022-00600**

Underwerp

Knelpunten levering en aansluiting groene stroom

Ynlieding

Naar aanleiding van de onderstaande berichtgeving over nieuwe knelpunten elektriciteitsnet op de website van Omrop Fryslan maakt GBA zich zorgen.

<https://www.omropfryslan.nl/nieuws/1122887-nieuwe-knelpunten-levering-en-aansluiting-groene-stroom-friese-dorpen>

Daar valt te lezen dat...

"In Akkrum, Midlum en Stiens kunnen geen nieuwe grootverbruikers op het net worden aangesloten. In **Kootstertille**, Marnezijl en **Twijzelerheide** is teruglevering van elektriciteit, die is opgewekt door zonnepanelen of windmolens, niet meer mogelijk."

In De Feanster stond onlangs een oproep van de Energzy Koöperaasje De Harkema voor **Zonedaken in Augustinusga en Surhuizum**. Het plan is om 1496 zonnepanelen te plaatsen op 2 daken in beide dorpen waar op geparticipeerd kan worden.

Om van fossiele brandstoffen af te stappen maken veel particulieren en bedrijven de overstap naar duurzame energie.

Leaserijders worden inmiddels meer en meer gedwongen door hun werkgever om over te stappen op elektrisch aangedreven voertuigen.

Ook voor burgers die iets minder met het milieu hebben maar des te meer met de portemonnee zien een business case in het investeren in zonnepanelen welke binnen enkele jaren terugverdiend is.

Vanuit verschillende milieuorganisaties, politieke partijen, verdragen en landelijke als Europese politiek moesten we vaart maken met de slag naar duurzame energie.

En voor iedereen die nu in Twijzelerheide of Kootstertille woont is het elektriciteitsnet nu vol.

Fragen

1. Dreigt Achtkarspelen de opdracht vanuit Den Haag niet te gaan halen die ons m.b.t. duurzaamheid is opgelegd?
2. Dreigt de gemeente de eigen gemaakte doelstelling rondom duurzaamheid niet te gaan halen?
3. Doet dit geen afbreuk aan het draagvlak voor duurzame energie?
4. Kan de burger en ondernemer wel vertrouwen op voldoende rendement op het huidige elektriciteitsnet?
 - a. Of liggen er straks overal zonnepanelen die uit staan.
 - b. Of staan er straks windmolens die wel draaien en overlast veroorzaken maar niet terug kunnen leveren aan het net?

5. Kan de Energzy Koöperaasje De Harkema überhaupt wel aan de slag of dreigt ook daar het net vol te raken?
6. Hadden we deze problemen niet al lang aan kunnen zien komen?
7. Wat gaat de gemeente doen om dit probleem vlot te trekken of op te lossen?

Reaksje kolleezje

Ad. 1 en 2

De doelstelling van zowel het Rijk als de gemeente Achtkarspelen is om in 2050 de uitstoot van CO₂ teruggebracht te hebben naar nul. Daarvoor is het nodig energie uit duurzame bronnen te halen. De energie voor woningen en mobiliteit wil de gemeente Achtkarspelen binnen de gemeentegrenzen gaan opwekken, voornamelijk door middel van zonnepanelen op daken. Daarover zijn ook afspraken gemaakt in provinciaal verband, via de RES (regionale energiestrategie) Fryslân. De doelstelling voor 2030 die de RES-regio Fryslân heeft vastgesteld komt niet in gevaar, omdat Liander de komende jaren voldoende investeert in aanpassing van het netwerk van Fryslân.

Ad. 3

De problemen op het stroomnetwerk frustreren burgers en ondernemers die graag zonne-energie aan het net willen leveren. Dat kan ook gevolgen hebben voor het draagvlak. Er wordt door alle betrokken partijen hard gewerkt aan oplossingen. Zowel de gemeente, als Liander, Tennet, maar ook op provinciaal en nationaal niveau heeft dit de aandacht en de hoogste prioriteit. De problemen zijn helaas niet gemakkelijk en snel te verhelpen. Het vergt de nodige tijd en inspanning, maar tot 2030 worden in elk geval flinke investeringen gedaan door Liander.

Ad. 4

De betrouwbaarheid en leveringszekerheid van het stroomnet zijn zeer hoog in Nederland en dat zal gedurende de energietransitie ook zo blijven. Nieuwe zonneparken en windmolens zullen alleen worden aangelegd en gebouwd op het moment dat er zekerheid is van aansluiten. Bestaande zonnepanelen zullen enkel op piekmomenten in de zomer tijdelijk kunnen worden uitgeschakeld, maar zullen de rest van het jaar gewoon stroom kunnen leveren.

Ad. 5

Kleinverbruik tot en met 80 Ampère (max. 50 kW, oftewel zo'n 150 panelen) valt niet onder de noemer 'congestie'. Als het stroomnet daarvoor niet toereikend is, kan Liander het net upgraden door middel van bijvoorbeeld een hoofdlaagspanningskabel en/ of extra transformatorstation. Dat heeft een doorlooptijd van ongeveer een jaar na opdracht verlening van de klant.

Nieuwe grootverbruik-terugleveranciers (vanaf 50 kW, zoals in de plannen van de EK Harkema) kunnen in de omgeving van Augustinusga momenteel niet terugleveren aan het net. In de omgeving van Surhuizum is dat ook het geval, maar aan de oostelijke kant van de doorgaande weg van Surhuisterveen naar Buitenpost is nog ruimte. De EK Harkema kan het beste zo spoedig mogelijk een aanvraag indienen bij Liander, dan wordt inzichtelijk wat wel en niet kan/ en hoelang het duurt voordat terug geleverd kan worden.

Ad. 6

De problemen op het stroomnet hadden we aan kunnen zien komen, maar er was door de netbeheerder moeilijk op te anticiperen, omdat lange tijd onbekend was hoe snel de opwek van duurzame energie zou gaan stijgen en ook op welke concrete locaties de nieuwe duurzame stroom opgewekt zou gaan worden. Investeringen in het stroomnet kunnen pas gedaan worden op het moment dat concrete locaties van zonnedaken bekend zijn. Dat maakt tijdig anticiperen moeilijk.

Ad. 7

De gemeente is in nauw in contact met de betrokken partijen binnen dit vraagstuk. Zowel ambtelijk als bestuurlijk via de RES Fryslân. Daarnaast is intern een ambtelijk 'energieteam' ingericht met medewerkers van verschillende disciplines om de vraagstukken rondom de energietransitie integraal en snel aan te kunnen pakken. Zoals gezegd heeft dit vraagstuk de aandacht en wordt er hard gewerkt om de problemen aan te pakken en op te lossen.

